

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 199.

V Ljubljani, v soboto 31. avgusta 1895.

Letnik XXIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. septembrom pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta . 3 gld.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto . 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta . 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnništvo „Slovenca“.

Pojavi katoliškega gibanja.

Veličastni so bili dnevi tega tedna, ko se je iz vseh nemških krajev zbralo v Monakovem do 4000 mož na katoliški shod, ki se je letos vršil posebno sijajno. Nemško-liberalni listi že dolgo časa pojó mrtvaško pesem katoliškemu središču v nemškem državnem zboru, govorijo o raznih strankah, ki se pojavljajo mej člani središča, in ki neki kažejo, da središče kmalu razpade. Toda na shodu v Monakovem so bili navzoči zastopniki vseh vrst središča, plemenitaši in katoliški demokrati, severni in južni Nemci, agrarci in njih nasprotniki.

Prišli so, da se okrepe ob plamenu večnomladih idej katoliških, ki kažejo vzlasti v tem svojo silno nadzemeljsko moč, da družijo v edinosti in ljubezni vse, ki so dobre volje, dasi so morda mej

njimi tudi kaka nasprotja v nebistvenih političnih ali gospodarskih stvareh.

Tako se je tudi v Monakovem v nepopisnem krasu pokazala ta katoliška jedinstvo mej nemškimi katoličani, katera je pogoj in zagotovilo vspešnega delovanja za duševne in gmotne blaginje človeštva.

O posameznih predmetih, ki so se na shodu razpravljali, bomo ob priliki še obširneje poročali. Za danes smo hoteli poudariti važnost vsakoletnih katoliških shodov na Nemškem, kateri so vzlasti izredne važnosti za organizacijo nemških katoličanov. Posebej nam je še omeniti slovesnega sprejema in burnega pozdravljanja, katero so priredili nemški katoličani zbrani na shodu v Monakovem voditelju ogerskih katoličanov Zichy-ju. Govor njegov o trpljenju katoličanov na Ogerskem, o namenih, ki morajo voditi katoličane vseh narodov, je vnel z elementarno silo vdeležence shoda, ki so povdarjali, da se ogerskim katoličanom ni bati za prihodnost, dokler imajo tako žarno vnete in vednostno vtrjene voditelje kakor je grof Zichy.

Drug vesel pojav katoliškega gibanja je češki katoliški shod, ki se vrši dne 9. septembra v Příbramu. Razmere na Češkem so v verskem oziru zelo zmedene, zlasti se v javnem življenju politične stranke nič ne ozirajo na verski moment, ki je vendar najvažnejši, ker mora biti podlaga vsakemu, torej tudi javnemu delovanju, ako hoče biti koristno in blagodejno ne le za gmotno, marveč tudi za duševno življenje narodovo. Katoliška zastava tudi na Češkem v javnem življenju ni moderna. Zato so češki liberalni listi v posebnih člankih izražali svojo nevoljo, ko so zvedeli, da se snuje katoliški shod.

Kaj tacega pri nas ni v navadi; mi imamo brez tega raznih vprašanj dovolj, od katerih nas že

tako glava boli, čemu torej ljudstvo vzbujati še z verskim vprašanjem. Vsaj nikdo ne napada vere, katero varujejo državni zakoni. Sploh pa v tem času pred volitvami tak shod moramo naravnost imenovati provokacijo.

Tako so pozdravljali češki liberalni listi snovanje katoliškega shoda v Příbramu.

Tudi „Slov. Narod“ je v četrtek v enakem smislu pozdravil češki kat. shod v Příbramu v posebnem članku, katerega konec slove: „Iz povedanega je razvidno, da se mi ne moremo veseliti češkega kat. shoda v Příbramu, ako misli ta shod posezati v politična vprašanja, ker baš v sedanjem času bi utegnula biti osode polna zmešnjava, ki bi jo napravil. Če se bode pa shod pečal jedino z verskimi zadevami, potem mu pa tudi mi želimo najboljšega uspeha. Sicer se pa zanašamo na narodno zavest češkega naroda, da bode odbila vsak še tako skrit napad na narodne interese.“

Te vrstice dovolj jasno kažejo, kako zmedeni pojmi vladajo pri naših nasprotnikih glede vere in njenega vplivanja na javno življenje. Kje se more vršiti kak katoliški shod, na katerem bi se ne označila načela, ki po naukih katoliške vere morajo vladati tudi v javnem političnem življenju.

Ali gospodje pri „Narodu“ nič ne vedo, kako umeva Leon XIII. nalogo katoliških shodov, ki povdarja, naj se razpravlja na vsakem shodu vprašanje, kako dobiti v javnih zastopih odločnih krščanskih poslancev. Katere pa so tiste „jedino verske zadeve“, katere naj bi razpravljali po „Narodovih“ besedah češki kat. shod v Příbramu in katerih razpravi želi najboljšega uspeha?

Zakaj da se sklicuje katoliški shod v Příbramu, na to odgovarja „Čech“, rekoč:

LISTEK.

Popotovanje Miška Zmetenka in Lenarta Barigeljca.

Črtica iz dijaškega življenja; spisal Janko Barle.

(Dalje.)

„Bog daj dober dan“ — začne Miško s krepkim glasom. — „Ali se me še kaj spominjate?“

Mojster se obrne k popotnikoma in ju pogleda iznad naočnikov. Gleda ju nekoliko časa, potem pa zmaja z glavo, rekoč: — „Naka, pa prav nič vaju ne poznam?“

„Nù, iz Novega Mesta? — Jaz sem vaš sorodnik Miško Zmetenko, tále pa je moj prijatelj Lenart Barigeljc.“

„Glej ga nu, ti si to. Hm, pa te je tudi kaj videti, smolena dreta. Puška ti ne manjka. Kam pa, kam?“

„Po svetu nekoliko, po svetu.“

„Pa daleč?“

„Daleč tja v Gorico!“

„Smolena dreta, to je pa daleč. Ti bodeš že še tja prišel, ali to le revše, saj je že sedaj vse onemoglo“ — reče mojster Kopitar in pogleda usmijeno našega Barigeljca.

„I saj ne bi hodila“ — menca Miško — „vendar opravila imava tamkaj. K nadškofu greva.“

„Da te šembraj, k nadškofu?“

„Da prav k nadškofu. Naši stariši imajo mnogo otrok, pa bodeva prosila nadškofa, da naju sprejme v svoje Alojzijevišče. Tam bodeva povsem preskrbljena, pa duhovnika postaneva.“

„Ta je pa lepa, smolena dreta! To mi je povšeči, da starišem veselje delata, saj bo z drugimi dovelj skrbi.“

„Kajpada“ — reče Miško in bil skoraj sam v sebi osvedočen, da dela svojim starišem veselje. V tem se je tudi že ostala družinica zbrala v sobi, a hišna mati postavila je z veliko slovesnostjo namizo dve veliki skledi, iz jedne dišal je ričet, v drugi se je pa kadilo kislo zelje. Našima popotnikoma zdelo se je, da nista še v svojem življenju vohala tako ugodnih dišav. Posebno prikupljiv je bil pa ričet, iz katerega so tako zadovoljno gledali koščeki svinine in slanine kot dragocen spomin na onega prešička, kateremu so čevljarjevi pretekle zime porinili nož v vrat. Seveda drugo ni kazalo, kakor da se ostane tamkaj na obedu, kakor se je glasilo povabilo poštenega mojstra, kateri se je opravičeval, češ gospodičiča bodeta oprostila, da se ni moglo kaj drugega pripraviti, ker sta prekasno prišla. Nu, odlikovana sta pa vendar le bila, ker sta imela vsaki svoj krožnik, kakor tudi gospod mojster, a tudi je priromala na mizo polliterna steklenica vinske kapljice.

Preslabo je moje pero, da opiše dober tek, veselje in srčno in želodčevo zadovoljstvo pri naših dveh popotnikih. To se sploh ne more opisati. Le slika, katero bi vjel fotograf v jednom hipu, tolma-

čila bi nam to saj nekoliko, seveda, da ne bi bil na sliki zadnji niti okroglasti obrazek hišne matere, katera je plavala v veselju, pripisovaje velik tek obeh gospodičičev svoji kuhinjski modrosti in izurjenosti. Ni čudno, saj se je zadnjikrat kaj toplega jelo na domu prijatelja Petra Bariča.

Razgovor tekkel je prav ugodno, posebno je pa marsikatero pristno zasolil gospod mojster.

„Stalo vaju pa tudi bode nekaj, stalo, to vajino dalno potovanje. Pasja dreta, v Gorico iti, to ni šala. Sta si gotovo dobro napolnila svoje mošnjčke?“

„Nù, tako nekaj se je že nabralo, nočem reči“ — odgovori Miško. — „Nego še sedaj sva imela malo nepriliko, tako, da bodeva morala iz Ljubljane pisati roditeljem po denar. Imela sva skupno blagajnico, a nosil sem jo jaz kot večji. Vendar nesreča nikoli ne spi. Tam gori od Zidanega Mosta vlegla sva se pod drevo ob cesti, da se nekoliko odpočijeva. Trudna kakor sva bila, zaspala sva hitro, a ko sva se zopet prebudila, odšla sva naglo dalje. Premislite kako sva se prestrašila, ko sva hotela četrte ure kasneje kupiti v neki gostilni za groš kruha, — mošnjice z denarjem ni bilo nikjer. Moral sem jo tam pod drevesom potegniti skupaj z rutico iz žepa, pa je tam ostala. Hitiva nazaj, vendar zastoj. Mošnjice ni bilo nikjer, moral jo je že pobrati kakav nepridiprav, kateri je ondod mimo šel in bil bolje sreče od naju. Lovi ga, če ga moreš.“

Gospod mojster se je debelo čudil, in svetoval popotnikoma, da bodeta v prihodnje bolj previdna

„Kar se je dozdej oznamovalo v tesnih prostorih društvenih domov, to se sedaj raz streh oznanja katoliškemu ljudstvu. Dokazujmo ljudstvu z vzgledi, vzetimi iz javnega življenja, da s propadanjem vere ob jednem propada blagostanje ljudstva. Da je s propadanjem krščanstva v krogih velikega kapitala in trgovstva propadalo blagostanje malih ljudi. Neomejena konkurenca, železni zakon beraške plače navaljen na najširje delavske in kmetske kroge, je očiten nasledek propada krščanskih načel v krogih manchesterških liberalnih.

Sedaj pa prihajajo socijalistični zavodniki ljudstva ter mu govore: Vse te revščine je kriva cerkev, so krivi duhovni. Pač da gorše laži in hujše zmote ni, kakor je ta. Ravno nasprotno je resnica in to se mora narodu povedati naravnost, brez posredovanja. Pokazati se ima, kako moderno brezboštvo posamezne vrste človeške družbe ščuje drugo proti drugi. S prenovljenjem živega dejanskega krščanstva se jedino more položiti solidna podlaga tudi gmotnemu napredku.

Mi hočemo na shodu dokazati, da s krščanstvom vsa naša človeška družba stoji in pade.“

Črne bukve kmečkega stanu.

12. Nemčija.

a) Prusija.

(Dalje.)

Zakonodajstvo in zasebniki se mnogo trudijo, da bi podprli propadajoči kmečki stan. Nekaj nasvetov in naprav v tem oziru naj tu navajamo. Kako daleč gredo agrarci v svojih zahtevah, da bi zvišali ceno žitu, smo videli v Kanitzevem predlogu.

Rensko kmečko društvo je pri svojem shodu v Bensbergu dne 25. marca t. l. predlagalo nekaj novega z ozirom na žitne cene:

Zakon naj ustanovi občinske, okrajne in deželne poljedelske zveze. Občinske zveze predstojnik poizvé od udov, koliko prostora je posejanega in koliko se je pridelalo. O tem poroča okrajnemu predstojniku. Okrajna zveza si napravi skladišča, v katera spravi žetev in poroča deželni zvezi, ali zadostuje nažeto žito za dotični okraj ali ne. Deželna zveza preračuna, koliko povprečno stane pridelovanje in voli poslance v poseben državni urad, kateri nastavlja prodajne cene, izravnava prebitek in primanjkljaj žita v posamnih deželah in naroča državni vladi, naj nedostatek dopolni z nakupom v inozemstvu. Kar se pri tem napravi dobička, se uporabi za skladišča pri okrajnih zvezah. Ta predlog je dozdej seveda še samo na papirju.

Pruska vlada ustanavlja rentne domove na državnih zemljiščih. Vsako leto od 1892/93 sem je v proračunu večja svota odločena v ta namen. Kmetiči dobivajo te domove, ali kot najemniki ali pa tako, da postanejo lastniki, ko izplačajo vso svoto. Na zahodnem Pruskem se je ustanovilo že 3533 rentnih domov; mej njimi jih je 1731 (48 odstotkov),

ki merijo nad 30 juter. V bromberski pokrajini so domovi še obsejnejši; 2548 jih je tam ustanovljenih in mej njimi jih je polovica nad 30 juter. V bližini velikih mest, kjer je mnogo tvornic, so rentni domovi precej majhni; oddajajo se obrtnim delavcem.

Tudi za rokodelce posebej je v tem oziru poskrbela pruska država. Posebni vrhovni odseki*) vrejajo imenovane domove in kolikor se da soditi, je njihovo delovanje previdno, samo žalibog, nimajo še tiste neodvisne samostalnosti, ki jo potrebujejo pri svojem poslu. Dne 23. aprila t. l. se je v pruski zbornici vsprejel predlog, ki zahteva, naj v tem oziru vlada čim najpreje predloži načrt zakona.

Prusija pridobiva vedno nove zemlje za tako naseljevanje s tem, da izsušava močvirja in ko izvrši v kakem kraju stavljeno nalogo, razdeli takoj zemljišča in jih oddaja poštenim možem kot rentne domove. Dosedaj posebno pridno suše markardsko močvirje v noriskem okraju. Na izsušenih tleh je ondu že 25 naselbin; sedaj se zida naseljencem šola. Tudi khedinskega močvirja v stadskem okraju, augstumalskega in rupkalvenskega močvirja v gumbinskem okraju in velikega močvirja v königsberskem okraju se je že mnogo izsušilo. Na prejšnjem močvirju sedaj stojé prijazne hišice rentnih naselnikov.

Za izsuševanje rabijo od letošnjega leta dalje jetnike, katerim plačujejo po 40 vin. (24 kr.) na dan. Minister notranjih rečij, ki je sporazumno s poljedelskim ministrom izdal ta ukaz, je naročil, da se smejo jetniki rabiti le tedaj, če ni mogoče dobiti drugih slobodnih delavcev. S tem hoče zabraniti tekmovanje jetnikov z delavci, a pač premalo je določenega, kedaj ni mogoče dobiti slobodnih delavcev. V ukazu se tudi določa, naj so jetniki popolnoma ločeni od drugih delavcev. Močvirja, ki se izsuše, se umetelno pognoje in država sama poskrbi, da se nasejejo za travnike odločeni prostori s travo, drugi nasade z drevesi itd.

Še neko vrsto rentnih domov moramo omenjati. Pruska vlada posoja namreč gozdnim delavcem, katere potrebuje v državnih gozdih, z zmernimi pogoji svoto, da si postavijo v gozdu hišice. To svoto polagoma izplačujejo; hišica in nekaj zemljišča postane tako njihova last.

Vkljub temu se pa čujejo resni glasovi, da se posestniki rentnih domov ne morejo ohraniti. To se je javno povdarjalo v pruski zbornici imenovanega dne 23. apr. l. l.

Važno je dalje, kako se skrbi na Pruskem za poljedelski kredit. Letošnje leto dné 2. in 3. julija je obravnavala pruska zbornica načrt zakona, po katerem naj se ustanovi z državno pomočjo osrednja zadružna blagajna. Ta blagajna ima biti nekaka državna banka, ki bi dajala z zmernimi obrestmi posojila kmečkemu in obrtnemu stanu.

*) „Generalcommission“ slóve uradno ime.

Država je pripravljena začetkom podpreti to banko s 5 milijoni mark. Posojila se bodo dajala samo z adružnim zvezam, tedaj posamnim zadrugam ne, še manj pa posamnim poljedelcem in rokodelcem. Schulze-Delitzscheve posojilnice so z veseljem pozdravile to napravo; zastopnik Raiffeisenovih se je pa izjavil, da jih te ne potrebujejo, ker imajo navadno preveč nego premalo denarja.

Na Pruskem je sedaj krog 1140 posojilnic po Schulze-Delitzschevih načelih, ki štejejo krog 170.000 udov, večinoma iz poljedelskega stanu. Do l. 1893 so dovolila 1.400.000.000 mark posojil; mej temi 480.000.000 samostojnim poljedelcem. Prometni kapital teh posojilnic znaša 530 milijonov mark.

Raiffeisenovih posojilnic je pa krog 1460, ki imajo nad 140.000 udov. L. 1893 so posodile 30 milijonov mark; prometnega kapitala imajo 80 milijonov.

Iz teh podatkov se lahko sklepa, kako je poskrbljeno na Pruskem za kmečki kredit. Povedanemu še dodajemo predlog pl. Mendel-Steinfelsov, ki zahteva od vlade naj kmetskimi zadrugam, posebno posojilnicam posoja po nizkih obrestih (ne nad 2½ %); v to svrhu naj določi 20 milijonov mark.

Grof Mirbah je predlagal, naj se kolek za fidejkomise zmanjša, grof Inn — in Knyphausen je predlagal za kmečke fidejkomise 1½ kolek, namesto dosedanjega 3 odst. — Grof Schulenburg-Beetzendorf je pa predlagal to-le resolucijo:

»Da se ohranijo poljedelski posestniki, se morajo razbremeniti dolgov, rimsko pravna določila o zadolževanju, delivnosti in podedovanju se morajo zameniti z nemško-pravnimi (pridedno pravo), kmečki domovi in zasebna hipoteka, ki se lahko odpove, se mora spremeniti v hipoteko, ki je ne more upnik odpovedati in ki se v določenem času amortizuje.«

(Dalje slédi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. avgusta.

Boj za občinske volitve na Dunaju se je zadnji čas vnel z vso silo. Židovskim liberalcem gre za glavo, oziroma za denar in zato se branijo z vsemi sredstvi pred krščansko-socijalnim navalom. Poglavitna pomoč židovskim liberalcem pri agitaciji je denar, sila in zvijača. Posrečilo se jim je, da so rok za volitve preložili za poznejši čas, ko so bogatini že iz toplje, z znanim razglasom namenjenim uradnikom kujejo za-se kapital. Čehe dunajske ščujejo proti nemškim nacijonalcem, mej male obrtnike bi radi zanesli razdor, zato jih podkupujejo in vzlasti trdo postopajo z onimi, ki so od njih odvisni. Iz tega je razvideti, kako težaven boj imajo krščanski socijalisti pri dunajskih občinskih volitvah in kako jim bo treba napeti vse sile, da pridejo v onem šte-

pri denarju, Lenart se je pa tudi čudil, pa le zgovornemu Miškovem jeziku in le obžaloval, da ni v gimnaziji predmeta, kateri bi se zval: laganje, ker v tistem imel bi Miško izvestno najbolji red. Nekoliko je pa le koristila ta kosmata laž; ko sta se potnika postavljala od pregostoljubne čevljarjeve hiše, stisnil je mojster svojemu sorodniku v roke štirideset krajcarjev in s tem se že pride do Ljubljane. Saj sta imela več, kot pa, ko sta šla na pot, in tako sta se sedaj, okrepljena na telesu in na žepu veselo odpotila dalje proti Ljubljani.

Ker je bilo telo v redu, zanimala sta se sedaj bolj za pojedinosti, katere sta na potu srečevala. Svet se je bolj širil, a Sava, katera je imela več prostora, napravila si je tukaj tudi bolj široko strugo in ob bregovih naložila mnogo najrazličnejšega peska, katerega je prinesla Bog ve od kod. Na pol pokriti železniški most čez Savo in pa predor vzbudila sta v popotnikih mnogo zanimanja. Bila sta tako široke volje, da sta začela celo žvižgati in peti, a v gostilnici, katera je stala ob cesti in tako prijazno vabila vsakega trudnega popotnika v svoje naročje, privoščila sta si celo merico vina, katero prežene vse skrbi in razveseljuje srce človeško. Pač reč:

„Prežlahtna je roža,
Prežlahtno drevo,
Ki nam je rodilo
To vince sladko.“

In to je trta „najbolj žlahtna roža“ vsem ljudem, posebno pa veselemu Dolenjcu.

Korakala sta naša popotnika precej hitro dalje po cesti, vendar se nista upala priti onega popoldne v belo Ljubljano. Solnčni žarki so že ugasovali, ljudje vračevali so se že s polja domov, pastirska pesem tam s travnika se je vedno bolj gubila, od planin vel je hladovit veter, a do Ljubljane bilo bi še dobre tri ure, ali pa še več, kakor so se glasili odgovori onih, katere sta popotnika popraševala. Na noč priti v našo prestolnico, katere še nista poznala, ni kazalo, zato sta hotela še na deželi prenočiti. Korakala sta še dalje in se, ko se je že začelo mračiti, poslovila od matere Save, katera je bila toliko časa njiju zvesta spremljevalka in pozdravila tam pri Zalogu njeno hčerko zelenkasto Ljubljanico. Ko sta poslala svoje pozdrave tja v daljavo, kjer so se lesketale mnogoštevilne luči, tja kjer:

„Stara tam stoji Ljubljana,
Vse dežele kinč in kras“

ogledala sta za prenočiščem. Mogočna kmetiška hiša stala je ob cesti, tam sta potrkala in poprosila debeljuasto gospodinjo, da smeta v skednju prenočiti. Vendar ni šlo tako lahko, kot sta si ona mislila. Okroglo ženišče zavrnilo ju je osorno, da sploh nobenega ne sprejema, ker se klati po cesti različna sodrga, in kaj ono ve, kdo sta ona dva. Vendar naša popotnika, katera sta si pridobila na potu tudi že nekoliko skušnje, se nista dala tako lahko odpraviti. Dejala sta, da sta popotna dijaka in se sklicevala na njeno blago srce, da ona vendar ne bode pustila prenočiti dijakov pod milim nebom. Vendar

ona je zahtevala popotna spričevala, popotnika, ker drugega nista imela, dala sta ji shraniti svoji šolski spričevali. Tako je nekako šlo, dasi je dobra žena še dolgo godrnjala, za kar sta se pa malo brigala popotnika, nego sta se odpravila v skedenj, kjer sta na senu hitro pozabila vse popotne skrbi in neprilike. Kdo bi tudi mislil vedno le na to? —

(Dalje slédi.)

Drobtine.

* **Stoletnica hišnih napisov.** Pripoveduje se, da so leta 1795 nabili prve tablice s številkami v Berlinu. Druga večja mesta, kakor London, Pariz, Dunaj itd. so dobila napise še le pozneje. Ulice in ceste so imeli naši pradedi že zaznamovane, toda pri tem niso poznali nobenega reda. Jako pogosto so se imenovala hiše po svojem gospodarju in ptujec je moral obiskati celo vrsto ulic, predno je našel pravo hišo. No, pa vsaj taci razprav ni bilo potreba zaradi uličnih napisov, kakor se sedaj gode.

* **Automatičen nabiralnik** je izumil ključavničarski mojster F. Mayr v Brunecku, ki ima to posebnost, da je popolno zavarovan proti roparjem in se sam zahvaljuje za podeljeni dar. Ko se vrže denar v odprtno, pokaže se namreč tablica z napisom: „Bog plačaj“, katera se pa takoj obrne in mesto nje je videti krasno podobo lurske Matere Božje.

vilu v mestni zbor, katero so imeli pri zadnjih dopolnilnih volitvah.

Novo ministerstvo. „Linzer Volksblatt“, ki ima zveze z dr. Ebenhochom, je te dni objavil članek iz peresa „konservativnega državnega poslanca“, ki pravi: „Konservativna stranka je mogočna, narode zastopajoča organizacija v državnem zboru. Grof Badeni jo pozna, stranka nima vzroka, molelovati za naklonjenost prihodnje vlade. Če želi podpora konservativnega kluba, o čemer ne dvomimo, more si jo pridobiti. Za nas bode odločilno postopanje prihodnjega ministerstva. Konservativna stranka stori najbolje, da počaka in uravna svoje stališče po delovanju prihodnje vlade. Vse kombinacije so doslej prazne govorice. Ne da bi gojili optimizem, vendar moramo svariti pred pesimizmom, ki slika položaj v temnejši luči, kakor je. Grof Badeni je konservativen Poljak, kateremu prisojajo veliko odločnosti. Konservativna stranka je jedina in močna. To dvoje je gotovo, zato smemo mirno pričakovati prihodnosti, ko si bomo volili primerno taktiko.“ — „Gazeta Narodowa“ poroča, da bode podpredsednik gališkega deželnega šolskega sveta imenovan ministrom za Galicijo in vitez Jaworski prevzame zopet vodstvo poljskega kluba. Isti list vé tudi povedati, da bode Badenijev naslednik kot cesarski namestnik gališki bivši finančni minister dr. pl. Dunajewski.

Poljski gimnazij v Šleziji. Hud trn v peti je liberalnim Nemcem nov poljski gimnazij v Tešinu. Kakor nedavno o Celju, tako sedaj te vrste listi prinašajo dolge uvodne članke, v katerih se silijo z dokazi, kako škodljiv bo nov poljski gimnazij za Nemce v Šleziji. Dunajska „Neue Freie Presse“ vidi pri tem zavodu še drugo nevarnost. Poljski listi so namreč poudarjali, naj bi se učenci na poljski gimnaziji učili tudi ljubiti svojo katoliško cerkev. To pa je za dunajsko židinjо nekaj strašnega, zato kriči, da se s tem kali verski mir na šolskih zavodih, kliče na pomoč državne osnovne zakone, ki tega ne dovoljujejo ter se tolaži, da bo že vlada skrbela za to, kako se morajo spoštovati tudi na tej gimnaziji državni šolski zakoni. — Toda naj cvilijo nemško-liberalni listi kakor jim drago, gotovo je, da poljska gimnazija v Tešinu prične 15. septembra svoje delovanje in da se je že sedaj oglasilo nepričakovano mnogo poljskih učencev, ki so morali dosedaj obiskovati tuje šole.

Vredba profesorskih plač na višjih šolah. „Fremdenblatt“ poroča, da je v finančnem ministerstvu izdelan načrt zakona, po katerem bodo vrejene, oziroma zboljšane plače profesorjev na modroslovskih oddelkih avstrijskih vseučilišč, na tehniških visokih šolah in na višjih šolah za poljedelstvo. Letni troški države se bodo zvišali za 270.000 gld.

Bolgarija. Dragan Cankov je poslal voditeljema Karavelovu in Radoslavovu odprto pismo, v katerem obsoja postopanje večine v sobranju ter na-

svetuje za vse stranke skupen program, katerega točke so: 1. Stara ustava, osobito člen 38. 2. Pomiloščenje vseh bolgarskih častnikov, ki služijo v ruski armadi. 3. Sobranje naj odpošlje deputacijo v Peterburg k carju s prošnjo, da imenuje svojega zastopnika v Bolgariji.

Italija. Ze večkrat smo imeli priliko opozarjati na bedno stanje sicilijanskega prebivalstva, katero strada in hira v žvepljenih rudokopih ali v dnini nekaterih veleposestnikov. „Neue Fr. Presse“, ki navadno simpatizuje z odrešeno Italijo, je nedavno objavila daljši dopis svojega židovskega dopisnika iz Rima, ki v temnih bojah slika obupnost sicilijanskih belih sužnjev, iz katerih se sestavljajo roparske čete ob cestah. Celó rimska „Tribuna“, ki je vedno trdila, da so pritožbe pretirane, priobčuje sedaj poročila, ki se vjemajo s poročili drugih časopisov. Ta list nasvetuje, naj se latifundije razdelé v mala posestva, na katerih bode moglo prebivalstvo živeti; uprava občinska naj se izroči poštenim rokam. Ako kralj dne 20. septembra ne pomilosti političnih obsojencev, utegnejo nastati prav nevarni nemiri na Siciliji. Nič boljše ni na Sardiniji. Vlada se boji socialističnih agitatorjev in zato je sklenila, da iz gorenje Italije odpošlje z vsake orožniške postaje po dva orožnika na Sicilijo in Sardinijo.

Dogodki v Kint. Iz Shanghaija se poroča o nekem dekretu, s katerim se pozivlje Li-Hung-Tschan, da pride kot cesarjev kancelar v Peking. Ob enem se imenuje njegovim naslednikom Wang-Wung-Schao kot podkralj v Či-li. — Dalje se poroča, da je kitajski naslednik osebno naznanil državnemu tajniku, da namerava vlada zadostiti vsem krivicam, katere so povzročili kitajski roparji evropskim priseljencem. V to svrhu se uradno zagotavlja, da bodo ostro kaznovani vsi nemirneži in da bode kitajska vlada povrnila vso povzročeno škodo. Vsa zatrjevanja od strani kitajske vlade pa skoro gotovo ne kažejo resne volje, da bi v tej zadevi kaj uspešnega ukrenila, kajti ona se ravna pogostokrat po prislovcu: „obljubiti in dati je preveč.“

Socijalne stvari.

Shod zastopnikov nižjeavstrijskih Raiffeisenovih posojilnic.

Včeraj, dne 30. t. m. se je vršil prvi shod odposlancev Raiffeisenovih posojilnic za Nižje Avstrijsko na Dunaju, kateri je bil nenavadno mnogobrojno obiskan. Mej navzočimi je bilo največ kmetov, potem pa duhovnikov in učiteljev.

Nižjeavstrijske posojilnice se imajo zahvaliti za svoj dober napredek v prvi vrsti deželnemu odboru. Splošno zanimanje za posojilnice nam najbolj potrjuje navzočnost deželnega maršala grofa Abensperg Traun in deželnega odbornika dr. Granitscha. Poslednji je jako obširno poročal o delovanju posojilnic.

Njegovemu poročilu posnamemo sledeče:

moje pisave in vsled tega tudi ne bodo vedeli, kdo je popravil, mati ali jaz.“ Pri tem je ostalo; popravljeno pismo španskega kralja so odposlali papežu Leonu XIII. v Rim.

* Potovanje na rokah sta nastopila dva dijaka iz Nancija. Na vzhodnem kolodvoru sta pričela to čudno pot. Jeden teh dijakov hodi po rokah, drugi pa nosi zadaj njegovi nogi. Vsake pol ure se menjata. Na ta način nameravata dospeti pričetkom septembra v svoje rojstno mesto, kjer ju čaka stava. — Jako dvomljivo je, da dospeta tem potom do zaželenega cilja.

* Od mrtvih vstal. Ruski časnik „Kijev“ prinaša v jedni zadnjih številc poročilo o zanimivi dogodbi, ki se je pripetila v vasi Vola Kaniovska. Glasi se blizu tako-le: Pred kratkem je umrl po dolgotrajni in hudi bolezni posestnik Zaleski. Mrliča so preoblekli v praznično oblačilo ter ga položili v rakvi na mrtvaški oder. Tretji dan so se zbrali njegovi sorodniki in znanci in vse je bilo pripravljeno za pogreb; čakali so le še duhovnika. Kar najedenkrat pa nastane v stranski sobi, kjer je bilo zbrano občinstvo, velik vrišč; ljudje so tekali vsi prestrašeni ter se skrivali, kamor je kdo mogel. Ta grozen strah pa je povzročil „umrli“ posestnik, ki se je prikazal v mrtvaški obleki in bledih lic mej pogrebi. Ko je pa videl, da so ljudje vedno bolj vznemirjeni, se je podal na balkon ravno v trenutku, ko je njegov hlapec pripeljal duhovnika. Hlapec se je seveda zelo prestrašil, pustil voz in konje ter

V teku sedmih let, odkar se je namreč osnovala prva Raiffeisenova posojilnica, so se te razprostrle po celi kronovini, tako, da znaša sedanje njihovo število 268. Jedna tretjina vsega prebivalstva se poslužuje velikih koristij, katere ponujajo posojilnice. Vlada dovoljuje na prošnje deželnega odbora vsakovrstne olajšave in podporo ter ob enem nadzoruje vodstvo posojilnic.

Nato omenja poročevalec nove davčne preosnove ter pravi, da je ta zelo nevarna za vspešni razvoj posojilnic po Raiffeisenovem načinu, kajti tem kot zavodom, kateri ne iščejo niti najmanjšega dobička, zamore tudi neznatno obteženje mnogo škodovati.

Za poročevalcem dr. Granitschem se je oglasilo več govornikov, ki so pojasnjevali poslovanje s hranilnimi ulogami.

Ker na deželi ni lahko nakupovati vrednostnih papirjev, in je to poslovanje večkrat v zvezi z mnogimi ovirami, se je sklenilo, da se bode naložil ves denar v deželno hipotečno banko, katera obrestuje vsakršne uloge s 4 odstotki.

Nižjeavstrijske posojilnice oddajajo posojila s 4½ odstot.; vendar se določi v posebnih ozira vrednih slučajih tudi nižja obrestovalna mera.

Zastopniki raznih posojilnic so stavili potem več predlogov, iz katerih posnamemo le najvažnejše točke.

Kakor znano, navezane so po pravilih Raiffeisenove posojilnice v poslovanju s posojili jedna na drugo. Take posojilnice, katere razpolagajo z večjimi svotami, kakor je potrebujejo, morajo odstopiti drugim, manj premožnim posojilnicam. To poslovanje pa ne ugaja vsakemu. Vsled tega se je predlagalo, naj deželni odbor v tej zadevi posreduje, ker so mu namreč bolj znane razmere posameznih hranilnic, kakor pa dotični, ki mora oddajati denar.

Ta predlog je pobijal dr. Granitsch ter opomnil na to, da mora hranilnica, katera prosi denarja, predložiti vse dokaze, iz katerih se lahko razvidijo njene razmere. Deželni odbor bi moral v slučaju, ko bi posloval s hranilničnim denarjem, prevzeti tudi vse poročstvo in s tem tudi celo oskrbnišvo, kar bi zelo slabo vplivalo na avtonomijo Raiffeisenovih posojilnic. Po nasvetu dr. Granitscha se je izročil ta predlog dež. odboru.

Redovnik o. M. Kurz je z ozirom na to, da bode deželna hipotečna banka s početkom prihodnjega leta obrestovala zastavna pisma s 3½ odstot. in tudi denarne vloge ne bode višje mogla obrestovati kakor s 4 odstotki, da se pri Raiffeisenovih posojilnicah kolikor možno zniža obrestovalna mera. Ta predlog se je vsprejel.

Dosedaj običajna revizija se ohrani tudi nadalje; posebno se bode oziralo na zadostno izobražbo blagajničarjev. Za eventualni poduk povzročene stroške bode poravnal dež. odbor.

Koncem posvetovanja se je sklenilo, da smejo Raiffeisenove posojilnice tudi juridične osebe vsprejemati mej svoje člane, nikakor pa ne občine, ker

* Nepričakovani odgovor. Na potovanju iz Erfurta l. 1808 je prišel Napoleon v Aschaffenburg. Vojaški poveljnik je ukazal mestnemu županu, da se morajo mej drugimi tudi vsi dijaki gojenci raznih zavodov postaviti ob cesti in pozdravljati mimoidočega cesarja. Ko pa je Napoleon dospel do skrajnega desnega krila, je vladala najedenkrat velika tihota. Poveljnik se vsled tega raztogoti in vpraša župana, kdo je tem mladeničem zapovedal molčati. „Kdo neki“, odgovori vprašani, „to so gojenci — gluhonemnega zavoda!“

* Pismo španskega kralja. Iz Madrida se poroča: Ko je mladi kralj Alfonz prejel od sv. Očeta ob priliki svojega prvega obhajila zlati, z brilanti okrašeni križec na zlati verižici, je sklenil pismeno se zahvaliti za to darilo. Ne da bi o tem kaj omenil svoji materi ali učiteljem, jel je sestavljati dolgo pismo na papeža. Toda, ko je bilo pismo gotovo, mu ni bil všeč slog in je je uničil. Zgotovil je drugo pismo, pa tudi s tem ni bil zadovoljen. Šele sedmi nastavek mu je bil po godu, katerega je prepisal na lep papir in radujoč se, pokazal dovršeno pismo svoji materi. Z vsebino je bila kraljica popolno zadovoljna, le v pisavi je našla veliko napako. Mladi kralj je pisal namreč besedo „Pontifice“ (papež) vedno z malo začetnico. Mati je prav spretno popravila te napake, tako, da jih skoro ni bilo poznati. Vkljub temu je bil Alfonz zelo nejevoljen; konečno je pa vendar rekel: „A, kaj! Še jedenkrat pa vendar ne bodem pisal. Sv. Oče tako ne poznajo

ubežal. Še-le poklicani zdravnik je pomiril zbrano ljudstvo ter konstatoval, da gospodar ni mrtev, ampak, da je bil samo mrtvičen in bode kmalu ozdravel.

* Nepričakovana pomoč je doletela pred nekaj dnevi nekega starčka Josipa Patakija iz Szekes-Baralja na Ogerskem povodom zadnjih vojaških vaj. V ta kraj je namreč dospel pehotni polk št. 34 in vsled tega je bila na nogah cela vas. Mlado in staro je radovedno gledalo ogromno število vojakov. Mej gledalci je bil tudi prej omenjeni starček, ki je imel na prsih zlato svetinjo za zasluge. Ko ga polkovnik zapazi, podá se k njemu ter ga vpraša, kje je zaslužil odliko. Na njegovo vprašanje odgovori starček, da je bil v vojski pri Magenti. Ko sta padla stotnik in poročnik njegove stotnije, je prevzel sam vodstvo ter zapodil sovražnika in mu vzel dva topova. Vsled tega je bil polkovnik zelo vesel ter povabil starčka na slavnosten obed na cesarjev rojstveni dan. Tu so posadili starčka med dva stotnika, koder je moral še enkrat ponoviti svojo dogodbo iz vojaškega življenja. Konečno so omenili častniki, da dobiwa Patakija vsak dan 45 kr. kot premijo za zaslužno svetinjo. Starček jih je debelo pogledal in potem pojasnil, da še ni dobil za to niti jednega beliča. Vsled tega so bili vsi začudenjeni ter so mu obljubili, da bode dobil vse povrnjeno. Starčku pristoja lepa svota 5913 gld. in vse obresti od 36 let.

mora pri teh posojilnicah prevzeti jamstvo vsak posamezni član, kar se pa občinam po sedanjem redu ne more dovoljevati.

Ko se je konečno še sklenilo, da se bodo izdajala vsakoletna tiskana poročila o delovanju in razvoju prekoristnih Raiffeisenovih posojilnic, se je zaključilo prvo zborovanje nižjeavstrijskih delegatov.

Tako zanimanje za Raiffeisenove posojilnice vlada drugod, tako se podpirajo ti obče koristni zavodi — na Dolenje Avstrijskem! — In pri nas?!

Tedenski koledar.

Nedelja, 1. septembra: 13. pobink.; ev.: Jezus ozdravi deset gobovih; Luk. 17. Angeljev varuhov. Ponedeljek, 2. septembra: Stefan, kralj. Torek, 3. septembra: Doroteja in dr. dev. m. m. Sreda, 4. septembra: Roza Viterb. d. Četrtek, 5. sept.: Lovrenc Just. šk. Petek, 6. septembra: Hermogen m. Sobota, 7. septembra: Anastazij m. — Lunin spremen: Šip 4. septembra ob 6. uri 53 minut zjutraj. Solnce izide 1. septembra ob 5. uri 27 minut; zaide ob 6. uri 34 minut. Dan se skrči v mesecu septembru za 1 uro 38 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. avgusta.

(Prevzvišeni gosp. knezoškof ljubljanski) so se danes ob 6. uri zjutraj odpeljali birmovat na Belokranjsko.

(Naznanilo.) Vrnivši se s potovanja je z današnjim dnevom g. A. Kalan zopet prevzel glavno našega lista.

(Moška kaznilnica v Ljubljani.) Kakor čujemo, je pravosodno ministerstvo sklenilo, da se opusti moška kaznilnica na Gradu. Kaj država namerava s poslopjem, še ni znano. Na Dunaju je zvedel neki državni poslanec, da nameravajo na Gradu zopet nastaniti vojake. A če je za kaznjence poslopje nezdravo, zakaj bi ne bilo tudi za vojake?

(Tudi polemika bodi dostojna!) „Narod“ se v polemiki vedno bolj pogrezuje v blato. Njegov napad na dr. Zitnika v št. 198 z dne 29. avg. se sam obsoja, ker poroča popolno neresnične stvari; „Narodovo“ poročilo o naši porotni obravnavi ne more utajiti njegovih iskrenih simpatij za slovenski narod prezasluznega socijalista Grablovcica, in „Narodove“ vneme za tiskovno svobodo, ker bi najraje videl, da bi bila vrednika „Slovenca“ in „Glasnika“ obsojena; zadira se v najsvetejše pravice porotnikov in žarek upanja „Narodu“ prižiga le še pritožba ničnosti glede te porotne obravnave, katero prireja sloveči jurist dr. Matija Hudnik! Na take podle napade dostojna polemika ne odgovarja.

(Spremembe v frančiškanskem redu) provincije sv. Križa pri zboru v Novem Mestu dne 28. t. m. so naslednje: V Ljubljani: P. Hugolin Sattner gvardijan in župni upravitelj, P. Rajnerij Kokalj, prokurator provincije. V Gorici: P. Kalist Medič, gvardijan, P. Bazilij Dolinar vikarij, P. Hijeronim Knoblar, lektor bogoslovja iz Brežic. V Novem Mestu: P. Otokar Aleš vikarij. V Kamniku: P. Rudolf Dolinšek vikarij, P. Nikolaj Traven iz Gorice, P. Kajetan Kogej iz Nazareta. V Pazinu: P. Hrizogon Majar gre v Karlovec. V Samoboru: P. Zigismund Zega gvardijan, P. Solan Nadrah vikarij, P. Dijoniz Skalec iz Karlova, P. Joahim Svetič iz Samobora v Nazaret, P. Gavdijoz Zega v Brežice. V Brežicah: P. Odorik Kreiner gvardijan, P. Gotfrid Hlebec, vikarij. V Jaski: P. Ananija Vračko, gvardijan.

(Nesreča.) Iz Preddvora se poroča: Torek, 27. t. m. se je v Zaplati Katarina Celar, doma z Brega v preddvorski fari ponesrečila. Precej visoko še nad „hudičkovim borštom“ je grabila seno in pomagala bratu seno v stog devati. Z vrha doli se naenkrat privale trije veliki kamni. Dekle, opazivša nevarnost, skoči v stran umakniti se hoteč kamenom letečim v divjem teku po strmini. Prepozno — dvema je ušla — tretji jo je tako močno v levo nogo zadel, da ji je precej kost zdrobil. — V strašnih bolečinah je ponesrečenka bila prenešana iz gore doli na kolovozni pot — kake dve uri do kolovoznega pota — od tod pa z vozom v Preddvor, kjer stanuje z svojo družino občeznani dobrotnik-zdravnik veleč. gospod dr. Viktor Urbančič, profesor dunajske univerze. Tu je bil le-ta hitro pregledal zlomljeno nogo in prvo storil, kar in kolikor je za silo storiti bilo mogoče. — Ob tej priliki — moram v imenu vse Preddvorske fare in tudi v imenu vseh pacientov, kar jih je ravno kar imenovani zdravnik zdravil, tukaj izraziti

najprisrčnejšo zahvalo za uprav velikodušno delo krščanskega usmiljenja. Kratek čas počitnic, kar jih tu prebije, vporabi vsako leto tudi zato, da ubožne bolnike iz naše fare zastoni zdravi. In če še rečem, da ubožku-bolniku še ležila sam daje, kaj čuda, če bi še drugi ubožni bolniki iz naše okolice te dobrote radi deležni postali. — Ker mu ubogi bolniki povrniti ne morejo, kar je že dobrega ta blagorodni dobrotnik-zdravnik storil, povrni mu mili Bog stotero in stotokrat!

(Iz Št. Jerneja.) V fari Sv. Jerneja na Dolenjskem je bila letos vpeljana procesija za odvrenje potresa. Vršila se je veličastno. Na stotine ljudij se je udeležilo. Bogati in revni, stari in mladi so bili prihujoči. V prihodnje se bode obhajala vsako leto na dan sv. Aleša iz Št. Jerneja v gorenjo Starovas, kjer je oltar sv. Aleša. — Lepa je naša fara, ali vsako leto jo obišče neljubi gost — bolezen. Od vzhodja Gorjancev do Krke je razširjena griža. Bolnikov je veliko. Od 1. do 28. avgusta jih je umrlo 48, večinoma otroci do 16. leta. Tudi mladeničev in deklet je veliko bolnih. Jeden dan smo imeli devet mrličev. Ljudje nočejo verjeti, da je griža nalezljiva bolezen. — Posojilnica naša, kateri je načelnik naš neutrudljivi preč. g. župnik, lepo napreduje. Prometa ima že nad 20.000 gld. Zalostno je, da je ravno bogatincem trn v očeh. Kakor se sliši, odvrtačjejo od nje ljudi rekoč: „Kaj boste v posojilnici iskali denarja, mi vam ga bomo posodili.“ Neki bogataš je bil vprašan, ali ne bi hotel nekaj denarja v posojilnico naložiti? „Zakaj ne,“ je odgovoril, „ako mi boste 7 odstotkov od njega plačevali.“ Kolika požrtvovalnost!

(Priznanje.) Presvetli cesar je podelil nadpazniku v ženski kaznilnici v Begunjah na Gorenjskem, g. Vincenciju Greinerju v priznanje njegovih zaslug srebrni zaslužni križ s krono.

(Veselica) šentpeterske ženske in moške podružnice sv. Cirila in Metoda vršila se bode jutri v nedeljo, dne 1. septembra na prijaznem tudi pri slabem vremenu s platneno streho zavarovanemu vrtu. Jako zanimiv in in obširen vspeh je pod naslovom „Društva“ v današnji številki in se je nadejati mnogobrojne udeležbe.

(Iz Gorice) se poroča: Grof Frančišek Coroini je izjavil z ozirom na govorico, da mu slovenska stranka ponuja deželnozborski mandat, da hoče prevzeti mandat le iz rok sedanjih svojih volilcev goriškega mesta.

(Imenovanje.) Vodja naučnega ministerstva je podelil profesorju na državni gimnaziji v Kopru, g. Antonu Zernitz-u izpraznjeno mesto na državni reški v Trstu.

(Amerikanske novice.) Letina po severo-zahodnih zveznih državah je prav dobra. V obče cenijo, da Minnesota in Severna Dakota pridelati po 45 milijonov bušlov pšenice, Južna Dakota pa 35 milijonov. Farmerji so s to številko zadovoljni. — Delo po rudnikih se je zopet začelo. Povsod iščejo pridnih in dobrih delavcev, katerim se obeta dober zaslužek. — „Jednota“, katero „Amerikanski Slovenec“ po pravici imenuje „narodni dom američanskih Slovencev“, prav dobro napreduje. Vedno več društev pristopa k tej vseslovenski zvezi. Podpora se je na zadnjem zborovanju zvišala. Vsak član dobi ob smrti soproge 200 dolarjev, a vdova ob smrti moža 600 dolarjev. Letni doneski so se vkljub temu znižali. — Strašni viharji so divjali v Duncanu in Reusselaer, kjer je razbitih 30 hiš in poškodovanega mnogo rodovitnega polja. — Denarja Amerikancem ne manjka. V Washingtonu imajo v drž. blagajnici 183.282.523 dolarjev; zlata zaloga pa je znašala 103.031.151 dolarjev.

(Železnica Velenje-Spod. Dravograd.) Pri političnem obhodu projektovane deželne železnice Velenje-Spodnji Dravograd je izjavil zastopnik vojnega ministerstva, da vojna uprava ugovarja zgradbi te proge kot lokalne železnice ter zahteva, da se gradi kot glavna železnica druge vrste. Troški, ki so proračunjeni na tri milijone, bi se zvišali za 700.000 gld. Vsed te zahteve je železnica dvomljiva.

(Iz Zagreba) 29. avgusta. Umetniško društvo je pod predsedništvom grofa Ferd. Pejačevića sklenilo, da priredi povodom kraljevega prihoda v dvorani naučnega poslopja razstavo slik domačih umetnikov. — Mesto Zagreb bode ob tej priliki priredilo v prostorih „Narodnega doma“ velikanski ples, za katerega je občinski zastop že dovolil 10.000 gld.

kredita. — Novo proti socijalno demokratično delavsko društvo se je venderle tudi osnovalo, katero bode pospeševalo materijalni in dušni napredek delavcev ter jih odvrtačevalo od socijalno-demokratičnih brezdomovinskih teženj. Sedaj je dolžnost slehernega rokodelca in delavca, da pristopi k novemu društvu, katero bode tudi v kratkem začelo izdajati lastno glasilo.

(50letni nadškofjski jubilej sv. Očeta Leona XIII.) se bode, kakor se poroča iz Rima, dne 19ega januarja 1896 slovesno obhajal. Takrat bode namreč preteklo 50 let, odkar je Gregor XVI. Leona XIII. imenoval nadškofom v Perugiji. Sedanji nadškof peružijski, monsig. Foschi bode poslal oklic do vseh katoličanov, vabeč jih, naj pridejo k tej slavnosti s svojimi škofi v Rim.

(Ruska naselbina v Trstu.) Tržaški „Matino“ preklicuje svoje poročilo, da se je naselilo v Trstu nekaj ruskih družin. Prišli so marveč v predmestje sv. Ivana nekateri Prusi, ki so stanovali ob ruski meji in imajo že več hiš in posestva v Trstu.

(Semnji po Slovenskem od 1. do 7. septembra.) Na Kranjskem: 2. v Premu, v Radečah, na Skaručini, v Višnji Gori, v Vipavi; 4. v Preski pri Medvodah; 7. v Zagradcu, na Veseli Gori pri Rakovniku. — Na Slov. Štajerskem: 2. v Mozirju pri St. Lovrencu v Prežin; 4. v St. Ilji, pri sv. Rozaliji; 6. v St. Vidu (blizu Ptuja); 7. v Kozjih. — Na Koroškem: 2. v Pliberku. — Na Primorskem: 2. v Boljuncu, Gradiški in v Šuti v Izoli; 4. v Korminu (3 dni).

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: Podružnica v St. Janžu v Rožni dolini 37 gld. 05 kr. in za velikovško šolo 6 gld. 06 kr., „Neimenovana Gorenjca“ pa tudi za velikovško šolo 3 gld. 26 kr. Hvala! — Ako se izrecno ne zahteva, družba sv. Cirila in Metoda ne potrjuje prejemkov po pošti s posebnimi pobotnicami. Tako se družbi prihrani nekaj soldov, gg. odpošiljalcem pa oddajo denarja potrdi že najpreje pošta in potem v šestih časnikih podpisano blagajništvo, kar gotovo ugaja podružničnim članom.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Kot pokrovitelj k družbi sv. Cirila in Metoda) je pristopil z doneskom 100 gl. pri podružnici za Šiško predsednik te podružnice g. Jakob Matjan, veleposestnik v Zgornji Šiški. Bog daj obilo takih podružničnih predsednikov!

(Ustanovni shod) mizarkega strčkovnega društva bode v nedeljo, dne 1. septembra dopoldne pri Perlesu. Upamo, da bodo pošteni slovenski mizarji pokazali socijalnim demokratom, ki siliho mej nje, da se ne dadó zaplesti v socijalistične mreže.

(Vabilo na veliko vrtno veselico,) katero priredita St. Peterska moška in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v nedeljo, dne 1. septembra 1895 na vrtu Ferlinčeve restavracije „pri zvezdi“ na cesarja Josipa trgu št. 13. — Iz posebne naklonjenosti sodelujejo: častita gospodična Ivanka Hočevar, slavni ženski četverspev: gosposdične Minka Košir, Antonija Pavlič, Slavica Bitenc in Minka Novak; slavni tamburaški zbor ljubljanskega „Sokola“ in slavni pevski zbor „Slavec“. — Vspeh: 1. Nagovor predsednika podružnice, preč. g. Martin Malenšek. 2. Knobloch: „Sokolka“, koračnica, udarja tamburaški zbor. 3. Volarič: „Kviško bratje“, zbor, izvršuje pevsko društvo „Slavec“. 4. Slavnostni govor, govori podružnični blagajnik gospod Mih. Bulovec. 5. Mil. pl. Farkaš: „Svračenje“, udarja tamburaški zbor „Sokola“. 6. Jenko: „Na moru“, zbor, izvršuje pevsko društvo „Slavec“. 7. „Deklamacija“, deklamuje gdč. Ivanka Hočevar. 8. V. G. Brož: „U boj, u boj“, koračnica, udarja tamburaški zbor „Sokola“. 9. Hudovernik: „Naša zvezda“, zbor z bariton-samospevom, izvršuje pevsko društvo „Slavec“. 10. V. G. Brož: „Spavaj sladko“, serenada. I. brač-solo, izvršuje tamburaški zbor „Sokola“. 11. Volarič: „Colničku“, zbor, izvršuje pevsko društvo „Slavec“. 12. Mascagni Alf.: „Intermezzo“ iz opere „Cavalleria rusticana“, udarja tamburaški zbor „Sokola“. 13. Eisenhut: „Bojna pjesma“, moški zbor, izvršuje pevsko društvo „Slavec“. 14. Weiss-Sestak: „Sumi Marica“, koračnica, udarja tamburaški zbor „Sokola“. — Vstopnina za osebo 20 kr. Radodarnosti se ne stavijo meje. — Začetek veselice točno ob 7. uri zvečer. — Veselica se vrši pri vsakem vremenu. — K obilni udeležbi vabita uljudno odbora.

(Kroparska in Kamnogoriška podružnica sv. Cirila in Metoda) priredi v nedeljo, dne 1. septembra t. l. veselico.

(Vabilo h koncertu) ki bo na dan zborovanja „Zaveze učiteljskih društev“ dne 4. septembra 1895 v dvorani Narodnega doma v Novem Mestu, pri katerem sodelujejo iz prijaznosti gospice tamburašnje. Po koncertu ples. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži 50 kr., vstopnice

30 kr. Čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. Sedeži se dobivajo pri gosp. J. Kraju in na večer koncerta pri blagajni. — Vspored: 1. Geslo: Dr. G. Ipavec: „Zaveza“, poje unisono zbor s spremljevanjem orkestra. 2. Mendelssohn-Bartholdy: „Ženitvanska koračnica“, svira orkester. 3. Anton Nedved: „Nazaj v planinski raj“, poje mešan zbor. 4. „Venec slovenskih pesni“, udarjajo gosp. tamburašnje. 5. Dr. B. Ipavec: „Oblaku“, poje moški zbor. 6. F. Gerbic: „Lovska“, poje mešan zbor s spremljevanjem rogov. 7. Abt.: „Spančkej sladko dete ljubo“, Hladnik: „Vesela pevka“, valček, udarjajo gospice tamburašnje. 8. Ant. Nedved: „Vijoličin vonj“, poje mešan zbor. 9. Fr. S. Vilhar: „Bojna pesem“, poje moški zbor. 10. A. Nedved: „Venec slovenskih národnih pesni“, poje mešan zbor s spremljevanjem orkestra. Odbor.

Telegrami.

Dunaj, 30. avgusta. „Presse“ objavlja razglas ministerskega predsednika grofa Kielmansegga, v katerem se objavljajo navodila zoper razširjanje kolere. Ta ukaz velja posebno za Volhinijo.

Tarnopol, 30. avgusta. Pred nekaj dnevi za kolero obolela oseba je danes umrla. Od tedaj se ni pojavil nobeden nov slučaj.

Sigmaringen, 30. avgusta. Knez in rumunski prestolonaslednik s soprogo so odpotovali v Švico, kjer se dalje časa nastanijo v gradu Weilburg.

Berolin, 30. avgusta. Tukajšnjim braziljskim poslanikom je došlo uradno poročilo iz Rio de Janeiro, da vlada v državi Rio Grande del Sol popolni mir.

Pariz, 30. avgusta. Franceski poslanik v Pekingju je naznanil zunanjemu ministru Honotaux-u, da je kitajska vlada vsled mnogih reklamacij pripravljena, kaznovati napadnike in plačati 4 milijone odškodnine.

Madrid, 30. avgusta. Novoimenovani poslanik na dunajskem dvoru, marki Hoyos, je danes odpotoval na svoje novo mesto.

Amsterdam, 30. avgusta. V Seghanu, v severni Holandiji, je pogorela v letu 1460 sezidana cerkev in poleg nje stoječe župnišče. — V Rotterdamu je vničil požar veliko Svehnisevo tovarno za stroje.

Škvali so:

29. avgusta. Janez Hlebš, delavčev sin, 2 meseca, Terske ulice 3, črevesni katar.

30. avgusta. Alojzija Ible, ključarjeva hči, 1 mesec, Travnjske ulice (baraka), želodčni in črevesni katar. — Marija Lužove, gostija, 55 let, Karolinska zemlja 25, plućni edem.

V hiralnici:

29. avgusta. Neža Mohar, gostija, 79 let, marasmus.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
29	9. zvečer	759.8	20.1	brezv.	jasno	
30	7. zjutraj	73.93	14.7	sr. jvzh.	soparno	0.0
	2. popol.	73.80	28.8	m. vzh.	jasno	

Srednja večerajša temperatura 20.5°, za 4.3° nad normalom.

Dva dijaka

spodnja gimnazija ali realca sprejmeta se za šolsko leto 1895/96 **ra hrano in zdravo stanovanje**. — Natančnejše poizvé se v Katoliški Tiskarni. 517 3—1

V podpisani tiskarni izpraznjena je

služba korektorja.

Prosilci, kateri morajo biti slovensčine in nemščine popolnem veščí, vložé naj svoje z dokazili dosedanjega službovanja opremljene prošnje **do 5. septembra** v pisarni tiskarne 511 3—3

Ig. pl. Kleinmayr & Fedor Bamberg.

V Ljubljani, dné 26. avg. 1895.

Važno za kmetijstvo, tehnike in industrijo.

Amerikanske patentovane jeklene verige

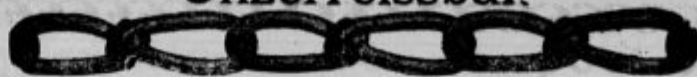
katere niso zvarjene

iz tovarne tvrdke

Goeppinger & Comp. v Beli peči

Gorenjsko.

Unzerreissbar

Prednosti nasproti zvarjeni verigi: 1.) 2½ večja gotovost proti prelomu; 2.) prihranitev pri teži; 3.) brezpogojna varnost.

Izdelujejo se vsakovrstne verige za na noge in vodilne, adjustovane verige za krave, konje, pse, ojesa itd. itd. močne 1.8 do 6.5 mm.

Edina zaloga za Kranjsko pri

515 (12-1) **ERNESTU HAMMERSCHMIDT-u v Ljubljani** na Nemškem trgu.

Stanarinske knjižice

za stranke z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gl. v Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Koverté s firmo vizitnice in trgovske račune

priporoča

Katol. tiskarna v Ljubljani.

Uradno opravičeni in zapriseženi **stavbinski inženér in stavbinski mojster**

Jaromir Hanuš

priporoča se za izvrševanje vseh

v stavbinsko stroko spadajočih del,

prevzema **poprave hiš** po zelo nizkih cenah, **naprave vodovodov, načrtov in proračunov, mirjenje cest in posestev** itd.

Ustna ali pismena naročila prejema se v **novi hiši na Poljanskem predmestju nasproti domobranske vojašnice.**

518 1—1

Prevzetje zaloge.

P. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel z dném 14. t. m. **zalogo ljubljanskega parnega mlina**

v Ljubljani, Medarske ulice 3

in ravnotam napravil za **drobno prodajo** mojih priznanih izvrstnih mlevskih pridelkov

zalogo moke.

V zalogi imam vedno **sveže blago** najboljše vrste, in sicer: **graham, pšenični in polentni gres**, vse vrste **belih in črnih pšeničnih, rženih, ajdovih in koruznih** (polentnih) **mok, moko za krmo**, drobne in debele **pšenične otrobe, pšeno** (kaša) in **ječmenček** (ješprenj).

Vsi ti pridelki se dobivajo tudi lahko v celih vrečah in še v večjih partijah.

Priporočam se

z odličnim spoštovanjem

Vinko Majdič,

valjični mlin v Kranju, zaloga v Ljubljani.

505 3—2

PRIPOROČILNA NAZNANILA

domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Fr. Petrič
v Ljubljani,
Špitalske ulice

priporoča veliko svojo zalogo vsakovrstnega

blaga za moške in ženske obleke

vzlasti domačega in trnškega sukna, razno volneno blago za ženska oblačila, rumbarško platno, ceifr, tkanino, vsakovrstno hlače-vino, vse podlogo in potrebščine za krojače, dalje svilnate, piketaste, platnene in bombažaste

glavne in žepne rute.

Izborno, trpežno črno sukno za duhovniške obleke, talarje, haveloke itd.

Ostanki najraznovrstnejšega blaga so v veliki izbiri po zelo znižani ceni na razpolago.

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode

v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzjevišča

priporoča se prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom v najnatančnejše izdelovanje

monštrano, oiborijev, kelihov, tabernakeljev, svečnikov, lestencev, križev itd.

iz najboljša kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni.

GABRIJEL OZELJ

tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih predmetov, kakor: garnitur, divanov, žimnatih in modrocev na peresih itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po najnižji ceni. — Ponudi se tudi v tapetiranje in dekoriranje dvoran in sob, ktere tudi špalira. Osobito se priporoča za delo na deželi.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar

v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13

priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in p. n. občinstvu v vsakovrstna stavbinska ključarska dela. Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča, ima v zalogi ključke iz aluminija. Posebej se se priporoča v izdelovanje cerkvenih spominkov in nagrobnih ograj. Zaloga in napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov. Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Franc Pavšner

krojač v Ljubljani nasproti gimnaziji

se priporoča prečast. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

in sl. občinstvu v naročila na izvrševanje civilne obleke po poljubnem kroju zagotavljajoč trpežno, natančno delo, uljudno postrežbo in kar možno nizko ceno.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče, voščene zvitke in med priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu

OROSLAV DOLENEC

svečar in lektar, trgovina z medom in voskom v Ljubljani, Gledališne ulice št. 10.

Dobiva se tudi med v satovji, pitance in medenina prav po nizki ceni. Zaloga in prodaja izvršnega brinja in brinjeva, medenega žganja, lastnega izdelka. Kupuje med v panjlih, sodčkih, pa tudi vasek in suho satovje.

BRATA EBERL, črkoslikarja

tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov v Ljubljani za frančiškansko cerkvi.

Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice priporoča se preč. duhovščini in sl. občinstvu v vsa v najjuno stroko vstevajoča se dela v mestu in na deželi. Delo izvršujeta povsem vzgledno po najnižji ceni. Prekupcem priporočata oljnat barve v ploščevinastih pušicah. Največja zaloga karbolineja, masčobe za konjska kopita in usnje.

Anton Belec-a

delalnica kleparskih, ključarskih in kovino-Specijalist tiskarskih del Specijalist v št. Vidu nad Ljubljano

za kritje zvonikov in raznih streh; za izdelovanje železnih vzdanih štedilnih ognjišč. Cerkevne svetilnice so na izbero v različnih velikostih in oblikah.

Friderik Pauer

pek

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 50

priporoča slavnem. občinstvu vsakovrsten, trikrat na dan svež

kruh in razno pecivo.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v Rudeževi hiši pri

Jakobu Zalazniku

dobiva se vedno svež in ukusen

kruh, fino namizno in sladstičarsko pecivo

iz različne moke po nizki ceni. — Dobijo se vsak dan raznovrstni štrukliji, domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. — Priporoča se za naročila ob priložnostih, svatovščinah, imendnih in raznih slovesnostih.

FR. TOMEČ

pozlatar v Ljubljani, Streliske ulice št. 14 se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izvršitev vseh pozlatajskih del in prenavljanja altarjev, tabernakeljev, križevih potov, podob svetnikov itd. zagotavljajoč zanesljivo delo in nizko ceno.

HENRIK ZADNIKAR

izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 17.

priporoča preč. duhovščini vzgledno svojo zalogo cerkvene posode, svečnikov, lestencev, svetilnic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršenih. Vsprejema tudi naročila na nove predmete ter prenavlja stare, obrabljene. Delo pošteno iz zanesljive kovine po nizki ceni.

FRANC VELKAVERH

sedlar in jermenar v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 34

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini in osobito kmetijskim gospodarjem svoje vzgledno izvršene sedlarske in jermenarske proizvode in sicer: vsakovrstna sedla, konjsko opravo, biče itd. itd. Vsprejema tudi vsa naročila in poprave ter je izvrši po prav nizki ceni.

Franjo Toman

podobar in pozlatar, Križevniški trg 4, Ljubljana

se priporoča preč. duhovščini za izdelovanje cerkvenih in sobnih del po nizki ceni in priznano natančno izvršitvi. V zalogi ima sv. razpela, okvire (Goldleiten), slike, cefe, kroglice za vrvi itd.

Karol Hinterlechner

čevljarški mojster v Ljubljani

Francovo nabrežje št. 23

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo mnogo let na istem mestu poslujočo čevljarstvo obrtnijo zagotavljajoč pošteno, trajno delo in delu primerno ceno.

Drag. Matkovič

brivec in vijasuljar

v Ljubljani, Stolni trg št. 11

se priporoča v najtančnejše izvrševanje vseh v brivsko in vijasuljarsko obrt spadajočih del. Postrežba je uljudna in vsestranski pozorna.

Lorenc Blaznik

v Ljubljani, Stari trg št. 12

priporoča sl. občinstvu in prečastiti duhovščini svojo izborno

zaloga galanterijskega blaga

po najnižji ceni od 6 kr. in višje.

Zaloga in prodaja smodek in raznega tobaka.

JERNEJ ČERMELJ

trgovina z južnim sadjem in zelenjavo v Ljubljani, Semenišče (za vodo)

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo bogato zalogo vsega v

gospodinjstvo spadajočega blaga

po najnižji ceni.

Lekarna Piccoli

„pri angelu“

v Ljubljani, Dunajska cesta

Zaloga

najboljših medikamentov.

Dežnike

in

solnčnike

v

največji izbori

priporoča

L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

Alojzij Erjavce pr. Zor

čevljar — Ljubljana, čeljarske ulice 3

se priporoča prečastiti duhovščini in sl. občinstvu v naročevanje

raznovrstnega obutala

katero izvršuje od najpriprostejšega do najfinejšega, iz zanesljivega blaga

prav trpežno in cenó.

Franco Bončar

pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi v vsa v pleskarsko obrt spadajoča dela, osobito pri

novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

IVAN ŠTRUKELJ

slikar v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 7

se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v vsa slikarska dela.

Bodisi dekorativna, cerkevna ali fina sobna slikarska naročila izvršuje najnatančnejše. Na razpolago so krasni kolirani vzorci od najpriprostejšega do najfinejšega. Osobito razna cerkevna dela izvršil je vže večkrat v popolno zadovoljnost naročnikov. Cene dokaj nizke.

Mej dobrimi stvarmi najboljša

je kemično čisti zdravilstveni

kranjski liker

iz planinskih zelišč

celikete s tu natisneno varst. znamko

J. Klauerja v Ljubljani „pri voglu“ pr. Skofijo

Ta specialiteta prve vrste

glede dobrote in vplivanja na prebavne

organe se dobiva pri izdelovalcu in v

vseh boljših specerijah in v kavnarnah.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar v Ljubljani

Glediške ulice št. 8

opozarja preč. duhovščino in sl. občinstvo

na svojo izborno urejeno podobarsko in

pozlatarsko delavnico v kateri izvršuje vsa

dela natančno in cenó. Obrisi na razpolago.

Filip Fajdiga

mizar in založnik
pohištva

v Ljubljani

Slonove ulice št. 50

pozarja preč. duhovščino in sl. občinstvu na izborna zalogo

najraznovrstnejšega pohištva

izdelanega natančno iz dobro osušenega, trpežnega, mehkega ali trdega lesa.

Izvršuje tudi naročila na vsakovrstno

hišno opravo

po nizki ceni.

Hustrovanji ceniki

so na razpolago.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopj

za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča, vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.

Andreja Boucona

v Ljubljani,

Dunajska cesta 7. II. dvorišče

Fr. Breskvar pr. Šverljuga

knjigovez v Ljubljani

Stolni trg 6 (poleg Katoliške Bukvarne)

se priporoča prečast. duhovščini in slavn. občinstvu v vezavo vsakovrstnih knjig.

Vsprejme tudi knjigovezna galanterijska dela; vse po najnižji ceni.

IGNAC ČAMERNIK, kamnosek

v Ljubljani, Poljske ulice 49

priporoča preč. duhovščini zalogo razno-

vrstnih nagrobnih spomenikov, pre-

vezema in izvršuje vsa cerkevna umetna in

stavbena kamnoseška dela po najnižji ceni.

Alojzij Vodnik

kamenarski mojster
Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 32, 34

priporoča: Največjo zalogo različnih grobnih spomenikov iz mramora, granita, sijenita; križev s cveticami iz snežnobelega mramora itd. Plošč za pohištvo iz vsakobarnih mramorjev. Strojske plošče od glid 20" naprej.

Delavnica za splošne izdelke za cerkve, stavbe in pohištva. — Obris in računi brezplačno na razpolago.

Edina zaloga: Porfir kot priznana najtrši material za hodnike, veže, dvorišča in kleti; mramormozaike za tlak po cerkvah, vežah itd., in lepe smirgelcement-plošče od glid 2" — m naprej. 173 34—25

Fran Stare, sobni slikar,
v Ljubljani, Breg št. 20
priporoča se v izvrševanje
vseh v dekoracijsko-slikarsko stroko
spadajočih del 230 26-22
z zagotovitvijo okusno-modernega dela proti zmerni ceni.

Največja izbira
nagrobni vencev in trakov
brez in z napisom.
Črni klobuki
za dame ob priliki žalovanja preskrbe se
najbrže in točno. 412 9-9 e
Najcenejši vir nakupovanja.
K. Recknagel
v Ljubljani, Mestni trg št. 24,
nasproti rotovžu.

Naznanilo in priporočilo.
Preč. duhovščini in sl. občinstvu z mesta in na de-
želi javljam najuljudneje, da sem po potresu 15. aprila
opustil prodajalnico v Gledališki ulici v Ljubljani, ter
imam odslej glavno zalogo 336 52—16
najraznovrstnejših klobukov
cilindrov, čepic,
slamnikov itd.
samo
na Starem trgu
(pod Tranžo) št. 1
poleg čevljarskega mosta
Priporočam se ob jed-
nem v obilo nakupovanje
zagotavlja joče dobro blago
po nizki ceni.
Velepospovanjem
J. SOKLIČ
v Ljubljani,
Stari trg, št. 1.

Tovarna cerkvene oprave.
Premovana 1873, 1881.
Jožef Deiller,
tovarna cerkvene oprave in izdeloval-
nica paramentov,
Dunaj, VII., Zieglergasse 27.
Zastopnik: Franc Brlekner.
Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi
cerkveni paramenti, kakor:
pluviali, dalmatike, velumi, stole,
baldahini, bandera itd. itd., pa tudi
cela mašna obleka v najpriljubljenejši
obliki. 12 24—16
Cerkveni paramenti.

Za pokrivanje
kakor tudi
za kritje barak
ponujamo v vsakej tudi največje množini
po najnižjih cenah
prima in secunda
zarethane
strešnike
(Strangfalzziegel)
kakor tudi nepremočni
strešni klej
(Dachpappe)
250 30
zavoje (to je 10 metrov) od 1 gld. 50 kr.
do 2 gld. 50 kr.
in
nasade za dimnike
J. P. Vidic & Comp.

Dijake
sprejme v stanovanje in hrano
Karolina Malenšek
502 5—4
v Študentovskih ulicah št. 2.
Najboljše sredstvo proti stenicom,
bolham, kuhinjskemu mrčesju, mo-
ljem, zajedalkam domačih živalij.

„Zacherlin“
učinkuje čudovito! Usmrti — kot
nobeno drugo
sredstvo — vsakovrstno golazen in je tudi naj-
bolj poznato ter uporabljeno. Njega znaki
so: 1. zapečatena steklenica, 2. ime „Zacherl“.
Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:
Uradniško kon-
sumno društvo, Josip Kordin, Iv. Ev. Wutscherja
Ivan Fabian, Anton Krisper, nasl. V. Schiffer,
Karol J. Holzer, Peter Lassnik, Jakob Spoljarič,
Ivan Jebračin, Mih. Lavrič nasl., Ivan Luckmann-a
Anton Ječminek, Alojzij Lenček, nasl. A. Stacul,
Jeglič & Leskovic, Ivan Perdan, M. E. Supan,
C. Karinger, Karol Planinšek, Franc Terdina,
J. Kastner, Jernej Reitz, Ub. pl. Trnkóczyja
Mihael Kastner, A. Scharabon, lekarna,
H. L. Weneel.
Dobi se tudi v naslednjih krajih na **Kranjskem**:
V Postojini, Polhovem Gradcu, Borovnici, Velikih
Laščah, Kočevju, Krškem, Hribu, Idriji, Kranju, Ko-
stanjevcu, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na
Vrhniku, v Radovljici, Ribnici, Radečah, Zagorju, Sent-
Jerneju, Žužemberku, Kamniku, Dragi, Trebnjem, Čr-
nomlju, Bledu in Cirknici. 168 15—14

Št. 2450. 512 3—3
Služba učitelja katoliškega veronauka.
Na desetrazredni c. kr. rudniški ljudski šoli v Idriji spraz-
neno je mesto učitelja katoliškega veronauka v X. čin. redu državnih
uradnikov z letno plačo 500 gld. in z letno aktivitetno doklado 100 gld. in
s pravico na 6 peteroletnih doklad po 50 gld.
Prošnje za to službo morajo biti postavno kolekovane in se imajo do
1. septembra 1895 pri podpisani c. kr. rudniški direkciji vložiti.
C. kr. rudniška direkcija
v Idriji, dne 15. avgusta 1895.

Fr. Čuden
urar v Ljubljani, na Mestnem trgu nasproti rotovžu
priporoča največjo in najizbornejšo svojo zalogo najraznovrstnejših
švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur,
stenskih in ur s stojalom, budilnikov,
zlatnino in srebrnino ud. ud.
po zdatno nižani ceni.
Radi velike nesreče, katero je povzročil grozni
potres, ni skoro nobene kupčije, torej je prav ugodna
prilika za prav ceno nakupovanje.
V ceniku zaznamovane cene znižal
sem za 10%.
V prav obilno nakupovanje se priporočam naj-
uljudneje.
Ceniki se zastoj razpošiljajo.
Edina zaloga bleiklov in raznih pri-
strojev za vozarenje slovite tvrdke Iv. Puch
v Gradcu. 285 23

Ravnokar je izšel
VIII. zvezek
Kalan: Povesti.
Cena 20 kr., po pošti 23 kr.
Dobiva se v Katoliški Bukvarni in Tiskarni. —
Dobé se tudi še vsi zvezki razven prvega.

Sarg-ov zdravstveno oblastveno preizkušeni
(Spričevalo: Dunaj, 3. julija 1887.)

KALODONT
mnogo milijonkrat
preizkušen in potrjen, zobozdravilstveno priporočen, je ob jednem najcenejše
zobe čiščeče in ohranjujoče sredstvo.
Dobiva se povsodi. 620 40—40

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij
Menjalnica bančnega zavoda
Schelhammer & Schattera
Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila za gospode, gospé in otroke

na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbni cele oprave za neveste.

Oskrbni oprave za novorojenčke.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gladke na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gld. 1.10 do 2.70
do 6.25 „ 15.—

Srajce za dečke,
v velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1.— do 1.40
do 5.75 „ 7.75

Svitice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1.40
do 4.50 do gld. 7.50

Dvanaest ovratnikov
od gld. 1.80 do 2.20.

Dvanaest manšet
od gld. 3.30 do 4.60.

12 predlog
(Vrhemden)
od gld. 3.25 do 5.—

Za kroj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 206 23

J. Hafnerjeva pivarna

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 47

priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu novo
vedeno okusno in zdravo 395 26-12

gössko marčno pivo,

katero razpošilja tudi v sodčkih in steklenicah.

Restavracija je priznana izvrstna z veliko dvo-
rano za koncerte, družbe, društva itd., ter
lepim senčnatim vrtom.

Kegljišče je na razpolago. Vhod
tudi v Poljskih ulicah.

Želodčne kapljice.

Te kapljice so zelo pro-
spešne (provzročujejo slast
do jela, razstvarjajo sliz, so
pomirjive in olajšujejo,
ustavljajo krč in krepčajo
želodec); rabijo pri nape-
njanji in zapečenosti
preobloženem želodcu
jedili in pijačami itd.

Steklenica z rabilnim
navódom velja 20 kr.,
tucat 2 gld., 3 tucate
samo 4 gld. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Franköczy

449 51 zraven rotovža v Ljubljani.

Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Ravnokar je izšla:

(516 7-1)

„Sičara“ die Wunderquelle Bosniens.

Ova brošura, v kateri je tudi analiza svetovno-
znane lurske in 3 analize gori omenjene vode, se dobi
v samozaložbi pisatelja **Maksa Ivánetič-a** v Celovcu,
St. Veiter-Ring št. 15.

Cena knjigi 1 gld., po pošti 10 kr. več.

3 zlate
15 srebrnih
kolajna.
12 častnih in
priznanih
diplom.

249 8-2

Franc Iv. Kwizda.

Kwizdov

restitucijski fluid

c. in kr. priv. osnaževalna voda za konje.

Cena 1 steklenice 1 gld. 40 kr. a. v.

Rabi se že nad 30 let v dvornih hlevih;
v vojaških in zasebnih hlevih z izrednim
učinkom v krepčanju pred in po dlje tra-
jačem naporu, pri izvinjenju udov, otrp-
nelosti kit itd., in usposablja konja za
urno tekanje.

Paziti je na
varst. znamko in
zahtevati le
Kwizdov
restitucijski
fluid.

Glavna zaloga
Okrožna lekarna
v Kerneburgu pri Dunaji.

330 20-6 1.

Varstvena
znanka.

Kr. rumunski dvorni
založnik.

Dobera so v vseh
lekarnah
in
droguerijah
avstro-ogerske
dežele.

Odlikovana zaradi njenih zdravilnih lastnosti in mnogovrstnih
slučajev, v katerih izvrstno vpliva, s častno
diplomo in zlato svetinjo na zdravilstvenih razstavah v
Londonu, Parizu in Genfu.

Tinktura za želodec

lekarnarja
Piccolija v Ljubljani

je izborno sredstvo, katero krepča in zdravi želodec ter
pospešuje prebavljanje in deluje, da se telo odpre.

To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj lekarnar
Piccoli v Ljubljani proti povzetju.

Zaboj po 12 steklenic velja gld. 1.36, po 55 steklenic gld. 5.26
(zaboj tehta 5 kgr.). Poštnino plača vselej naročnik. — Steklenica
velja 10 kr. 617 50-37

Otvoritev národne (nacijonalne) kavarne v Zvezdi.

Za Národno kavarno, v kateri stojita dva biljarda, zgradil
je gosp. Josip Lenarčič z Vrhnike

elegantno barako.

Prostori so jako prikladni in ponudijo obiskovalcem vsako ugodnost. —
Točile se bodo le pristne pijače ter bodo na razpolago v največji
izbi tu- in inozemski časopisi.

Slavnemu p. n. občinstvu, prijateljem in znancem izrekam o tej priliki toplo
zahvalo za dosedaj mi naklonjeno zaupanje ter uljudno vabim, da me tudi v novo-
zgrajeni kavarni počasté z mnogobrojnimi obiskom, jaz pa se bodem prizadeval s
točno prav prijazno postrežbo in najboljšimi pijačami ohraniti dosedanje in prido-
biti si novih cenjenih gostov.

Velepoštovanjem

France Krapeš, kavarnar.

503 3-2

Različne rastline, korenine,

166 50 lubje in semena kupuje

Adolf Hauptmann v Ljubljani, Sv.
Petra cesta 41.

Vele-

častiti

duhov-

ščini

usojam si udano podpisana priporočati svojo pri-
znano zanesljivo, vže 24 let poslujočo bogato

zalogo cerkvenih paramentov, blaga za
vsakovrstno cerkveno opravo, čipek itd.

Izdelujem sama paramente v poljubni obliki,
istotako bandera in prapore v različni velikosti, tudi
krasno s pristnim zlatom ročno pozlačena ali vezena.

Na željo vpošijem paramente in blago na izbero,
ali pa grem osebno k preč. in cenj. gospodom, da se
dogovorimo ustmeno radi naročil.

Ker jamčim za najboljše blago, prosim častite
gg. naročnike, da blagovolé vpoštevati mojo mnogo-
letno, pošteno trgovino in zalogo ter jej dajo prednost
pred tujimi tvrdkami, katerih izdelki se ne dajo
natančno kemično preiskati.

Jaz dobivam blago iz najboljših, povsem zane-
sljivih tovarn; iz prve dunajske, ki je bila ustano-
vljena l. 1789. in obilokrat premovana, istotako iz
najslavitejše lijonske. Ker izdelujem predmete sama,
torej morem postreči s poštenimi, dela vrednimi in sicer
ravno istimi cenami, kakor če bi se naročevalo di-
rektno iz tovarne, o čemur so se že mnogi na Dunaju
kupivši gospodje duhovniki po njih lastnih izpovedbah
osebno uverili.

Velepoštovanjem

Ana Hofbauer

vdova dež. tajnika,
v Ljubljani, Gledališke ulice.

Ustanovljeno
l. 1870

Dunajska borza.

Dné 30. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	101 gld.	— kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	25
Avstrijska zlata renta 4%	122	40
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	35
Ogerska zlata renta 4%	122	40
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	95
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1066	—
Kreditne delnice, 160 gld.	407	40
London vista	120	85
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	12 1/2
20 mark	11	81
20 frankov (napoleonidor)	9	59 1/2
Italijanski bankovci	45	70
C. kr. cekini	5	71

Dné 29. avgusta.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld.	75 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159	—
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196	75
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	70
Tisine srečke 4%, 100 gld.	147	—
Dunavske vravnave srečke 5%	130	75
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107	70
Posojilo goriskega mesta	112	—
4% kranjsko deželno posojilo	99	25
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	90
Prioritetne obveznice državne železnice	225	—
„ „ južne železnice 3%	172	—
„ „ južne železnice 5%	182	—
„ „ dolenskih železnic 4%	99	50

Kreditne srečke, 100 gld.	207 gld.	— kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140	—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	50
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	50
Salmove srečke, 40 gld.	70	—
St. Genois srečke, 40 gld.	72	—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	53	—
Ljubljanske srečke	22	—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	174	25
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3560	—
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	551	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	111	25
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	77	50
Montanska družba avstr. plan.	97	80
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168	—
Papirnih rubljev 100	129	50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kuliantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnita v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.